

การรวมกรณีละเมิดสิทธิบัตรที่เกิดขึ้น
ในหลายประเทศมาพิจารณาในศาล
ของประเทศเดียวและการออกคำสั่งศาล
Consolidating the Patent Infringements
That Occur in a Number of Countries
to be Considered by Court of
One Country and Issuing Court Order

เอกรินทร์ วิริโย*

บทคัดย่อ

การบังคับสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาและการฟ้องร้องกรณีละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาเป็นไปตามหลักดินแดนซึ่งหมายความว่า หากมีการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาในประเทศใด เจ้าของทรัพย์สินทางปัญญาก็จะต้องฟ้องร้องในศาลของประเทศนั้น ซึ่งแท้จริงแล้ว การละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาไม่ได้เกิดขึ้นเฉพาะในประเทศใดประเทศหนึ่งเท่านั้น แต่อาจมีการละเมิดทรัพย์สินทาง

* LL.B, Monash University, LL.M. (International and Comparative Law), Monash University, Australia, Certificate of Copyright in Digital Age, United States Patent and Trademark Office, Certificate of International Visitor Leadership Program on Protection of Intellectual Property Rights, United States Department of States, ประกาศนียบัตรกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา สภานายความในพระบรมราชูปถัมภ์, นักกฎหมายกฤษฎีกาประจำสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ปัญญาอย่างเดียวกันเกิดขึ้นในหลายประเทศในช่วงระยะเวลาใกล้เคียงกันได้ อย่างเช่น มีการละเมิดสิทธิบัตรการประดิษฐ์ในเทคโนโลยีเดียวกันเกิดขึ้นในหลายประเทศ โดยเจ้าของสิทธิบัตรและผู้ละเมิดสิทธิบัตรเป็นคู่กรณีเดียวกัน กรณีนี้หากยึดหลักดินแดน เจ้าของสิทธิบัตรก็ต้องฟ้องร้องกรณีการละเมิดสิทธิบัตรในศาลของแต่ละประเทศดังกล่าว อันทำให้เกิดภาระเรื่องค่าใช้จ่ายเวลาและศาลของแต่ละประเทศดังกล่าว อาจมีคำวินิจฉัยที่ไม่สอดคล้องกัน ทั้งที่เป็นประเด็นการละเมิดสิทธิบัตรในเทคโนโลยีเดียวกันและมีคู่กรณีเดียวกัน ดังนั้น เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ศาลในสหภาพยุโรปจึงได้วินิจฉัยให้สามารถรวมกรณีละเมิดสิทธิบัตรที่เกิดขึ้นในประเทศสมาชิกต่างๆ มาพิจารณาในศาลของประเทศสมาชิกเดียว และศาลของประเทศดังกล่าว สามารถออกคำสั่งห้ามการละเมิดสิทธิบัตรข้ามเขตแดนที่เกิดขึ้นในประเทศสมาชิกต่างๆ ได้ด้วย โดยผ่านข้อบังคับของสหภาพยุโรป ประกอบกับศาลของประเทศสหรัฐอเมริกา ก็ได้ออกคำสั่งคุ้มครองชั่วคราวที่มีผลข้ามเขตแดนไปยังประเทศอื่นๆ เช่นเดียวกัน และในบทความฉบับนี้จะศึกษาและวิเคราะห์แนวทางของสหภาพยุโรป เปรียบเทียบกับสหรัฐอเมริกาเพื่อประโยชน์ในการนำมาปรับใช้กับการรวมกลุ่มของประเทศอื่นๆ อย่างเช่น อาเซียน ต่อไป

คำสำคัญ: การละเมิดสิทธิบัตร, เขตแดน, คำสั่งศาล

Abstract

The enforcement in rights of intellectual property and litigation are under the principle of territoriality. This means that intellectual property owners must litigate in the court of the country where the infringement occurs, despite of the fact that infringement may not only occur in one country but may simultaneously occur in a number of countries such as where there is a number of infringements in the patents of the same technologies in many countries and the patent owners and the infringers are the same parties. In this particular case,

according to the principle of territoriality, the patent owners will have to litigate in each country that infringements occur, leading to burdens in costs, time wasting, and the courts in each country may render the inconsistent decisions in relation to the infringements in the patents of the same technologies. Therefore, in order to solve the problems, the courts in the European Union have decided to allow the consolidation of patent infringement cases to be considered by the court of only one member country and that court may also issue the cross-border injunction to stop the infringements in other member countries through the Council Regulation. Furthermore, the courts in the United States have also decided to issue the temporary order affecting other countries. In this paper, it is to study and analyze on European Union in comparison with United States for the application to other regional groups such as ASEAN in the future.

Keywords: Patent infringement, Territory, Court order

บทนำ

การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาอยู่ภายใต้หลักดินแดน (Principle of Territoriality) (Curtis Bradley, 1997, p. 506) โดยเมื่อผู้ประดิษฐ์ประสงค์จะขอรับความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในประเทศใด ก็จะต้องยื่นขอรับความคุ้มครองตามกฎหมายในประเทศดังกล่าว และทรัพย์สินทางปัญญาก็จะได้รับความคุ้มครองเฉพาะในเขตแดนของประเทศดังกล่าวเท่านั้น นอกจากนั้น หากผู้ประดิษฐ์ประสงค์ที่จะได้รับความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาเดียวกันในหลายประเทศ ก็จะต้องยื่นขอรับความคุ้มครองตามกฎหมายในแต่ละประเทศดังกล่าว และแม้ว่าจะเป็นทรัพย์สินทางปัญญาเดียวกันก็ตาม แต่ทรัพย์สินทางปัญญาดังกล่าวก็จะได้รับความคุ้มครองในเขตแดนของแต่ละประเทศออกจากกัน นอกจากนั้น ปัจจุบันนี้ ผู้ประดิษฐ์ได้ยื่นขอรับความคุ้มครอง

ทรัพย์สินทางปัญญาเดียวกันในหลายประเทศมากขึ้น อย่างเช่น สิทธิบัตร การประดิษฐ์ที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีด้วยเหตุผลที่ว่า ทรัพย์สินทางปัญญาดังกล่าว จะได้รับความคุ้มครองครอบคลุมพื้นที่หลายประเทศ จึงทำให้มีการคุ้มครอง ทรัพย์สินทางปัญญาเดียวกันในเขตแดนของประเทศที่แตกต่างกัน (Pedro Alberto De Miguel Asensio, 2007, p. 3)

หลักดินแดนนี้นำมาใช้กับทรัพย์สินทางปัญญาทั้งที่ต้องจดทะเบียน คุ้มครอง (Registration) เช่น สิทธิบัตร และเครื่องหมายการค้า และที่ไม่ต้อง จดทะเบียนคุ้มครอง (Non-Registration) เช่น ลิขสิทธิ์ ซึ่งในส่วนของทรัพย์สิน ทางปัญญาประเภทที่ไม่ต้องจดทะเบียนก็สามารถได้รับความคุ้มครองนั้น เป็นกรณีที่ทรัพย์สินทางปัญญาดังกล่าวสามารถได้รับความคุ้มครองโดยทันที ที่มีการสร้างสรรค์ขึ้นมาดังที่ข้อ 5(2) ของอนุสัญญากรุงเบอร์น ว่าด้วยการ คุ้มครองงานวรรณกรรมและศิลปกรรม (Berne Convention for the Protection of Literary and Artistic Works) กำหนดห้ามมิให้ประเทศสมาชิกกำหนดรูปแบบ ใดๆ ในการให้ความคุ้มครองลิขสิทธิ์ ซึ่งหมายถึง เงื่อนไขในการจดทะเบียน แต่ถึงกระนั้น การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาประเภทที่ไม่ต้องจดทะเบียน ดังกล่าว ก็จะต้องอยู่ภายใต้หลักดินแดนเช่นกัน เนื่องจากการคุ้มครองทรัพย์สิน ทางปัญญาดังกล่าว ก็จะได้รับคุ้มครองในเขตแดนของแต่ละประเทศ ออกจากกัน

นอกจากนั้น ทรัพย์สินทางปัญญาได้กลายมาเป็นธุรกิจข้ามประเทศ หรือข้ามเขตแดน ซึ่งทำให้เจ้าของทรัพย์สินทางปัญญาประสงค์ที่จะให้ทรัพย์สิน ทางปัญญาของตนได้รับความคุ้มครองในประเทศต่างๆ เพื่อประโยชน์ในเรื่อง การคุ้มครองและการบังคับสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาดังกล่าว ขณะเดียวกัน การละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาก็ได้ขยายวงกว้าง จนกระทั่งเป็นการละเมิด ข้ามประเทศหรือข้ามเขตแดน (Cross Border) โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อมีความ เจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีมากขึ้น อย่างเช่น กรณีการละเมิดสิทธิบัตร ในเทคโนโลยีเดียวกันในหลายประเทศ อันทำให้ต้องมีการฟ้องร้องการละเมิด สิทธิบัตรเดียวกันในแต่ละประเทศดังกล่าว นอกจากนั้น เมื่อมีการละเมิดสิทธิบัตร เดียวกันในหลายประเทศ การคุ้มครองโดยยึดหลักดินแดนทำให้เกิดประเด็น

ปัญหาเกี่ยวกับการฟ้องร้องการละเมิดกล่าวที่เกิดขึ้นในหลายประเทศ และการขอคำสั่งศาลเพื่อยุติการละเมิดที่เกิดขึ้น

ในเรื่องนี้ ข้อพิพาทระหว่างบริษัท Apple และบริษัท Samsung เป็นกรณีที่แสดงให้เห็นถึงการฟ้องร้องกรณีละเมิดสิทธิบัตรในเทคโนโลยีเดียวกันในหลายประเทศ โดยเป็นคดีที่มีการฟ้องร้องทั้งหมดจำนวน 22 คดี ในประเทศสมาชิกของสหภาพยุโรป รวม 6 ประเทศ (สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน จำนวน 12 คดี ราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์จำนวน 2 คดี สาธารณรัฐฝรั่งเศส จำนวน 2 คดี สาธารณรัฐอิตาลีจำนวน 2 คดี ราชอาณาจักรสเปน จำนวน 3 คดี) และอีก 1 คดีในประเทศสหรัฐอเมริกา (Florian Mueller, 2014) อย่างไรก็ตาม แม้ว่าคดีดังกล่าวเกี่ยวข้องกับการละเมิดสิทธิบัตรในเทคโนโลยีเดียวกัน แต่บริษัท Apple และบริษัท Samsung ก็จะต้องดำเนินการฟ้องร้องในแต่ละประเทศ เนื่องจากการบังคับสิทธิในสิทธิบัตรจะสามารถกระทำได้เฉพาะในประเทศที่มีการจดทะเบียนคุ้มครองสิทธิบัตรดังกล่าวเท่านั้น (John Gladstone Mills, 2006, p. 958) ซึ่งเป็นการยึดหลักดินแดน (Territoriality) โดยในคดีละเมิดสิทธิบัตร อย่างเช่น คดีระหว่างบริษัท Apple และบริษัท Samsung เจ้าของสิทธิบัตรจะต้องดำเนินการฟ้องร้องในประเทศเดียวกันในแต่ละประเทศที่มีการละเมิดสิทธิบัตรเกิดขึ้น ซึ่งก่อให้เกิดภาระค่าใช้จ่ายค่อนข้างมากในการฟ้องร้องและเป็นการสิ้นเปลืองทรัพยากรของศาล (James Pooley and Vicki Huang, 2001, p. 46) อย่างไรก็ตาม ในสหภาพยุโรป ได้มีการสร้างกลไกให้สามารถรวมกรณีการละเมิดสิทธิบัตรที่เกิดขึ้นในประเทศสมาชิกต่างๆ มาพิจารณาในศาลของประเทศสมาชิกเพียงประเทศเดียวและให้ศาลออกคำสั่งห้ามการละเมิดสิทธิบัตรในประเทศสมาชิกต่างๆ จนกว่าศาลนั้นจะพิจารณาคดีละเมิดสิทธิบัตรเสร็จสิ้น โดยการรวมกรณีการละเมิดสิทธิบัตรที่เกิดขึ้นในประเทศสมาชิกต่างๆ มาพิจารณาในศาลของประเทศเดียวนั้น เป็นหลักการที่ยอมรับในสหภาพยุโรปเพื่อป้องกันมิให้เกิดการฟ้องร้องคดีที่ซ้ำซ้อนกันในแต่ละประเทศสมาชิก และหลีกเลี่ยงการวินิจฉัยที่ไม่สอดคล้องกัน โดยศาลในสหภาพยุโรปได้ออกคำสั่งชั่วคราวห้ามการละเมิดสิทธิบัตรที่เกิดขึ้นในประเทศสมาชิกต่างๆ ของสหภาพยุโรป หรือที่อาจเรียกว่า “คำสั่งห้ามการละเมิดสิทธิบัตรข้ามเขตแดน”

(Cross-Border Injunction) ซึ่งเป็นการออกคำสั่งห้ามมิให้มีการละเมิดสิทธิบัตรนอกเหนือเขตแดนของประเทศอื่นเป็นที่ตั้งของศาลซึ่งเป็นผู้ออกคำสั่ง (Jochen Buhling. 2007, p. 172) นอกจากนั้น เมื่อไม่นานมานี้ ศาลยุติธรรมของสหภาพยุโรป (European Court of Justice) ได้ยืนยันว่า ศาลแต่ละประเทศของสหภาพยุโรปสามารถออกคำสั่งห้ามการละเมิดสิทธิบัตรข้ามเขตแดนซึ่งเป็นมาตรการชั่วคราวได้*

ในบทความฉบับนี้ จะศึกษากระบวนการที่ศาลในสหภาพยุโรปนำมาใช้ในการพิจารณาออกคำสั่งห้ามการละเมิดสิทธิบัตรข้ามเขตแดน โดยจะศึกษากฎเกณฑ์ของสหภาพยุโรป แนวคำวินิจฉัยของศาลยุติธรรมของสหภาพยุโรป ประกอบกับศาลของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน เนื่องจากสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมันมีความเคลื่อนไหวค่อนข้างมากในการออกคำสั่งห้ามการละเมิดสิทธิบัตรข้ามเขตแดน และโดยส่วนใหญ่แล้ว เจ้าของสิทธิบัตรก็มักจะเลือกศาลของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมันในการฟ้องร้องคดีละเมิดสิทธิบัตรที่เกิดขึ้นในประเทศต่างๆ ในสหภาพยุโรป นอกจากนั้น จะศึกษาการออกคำสั่งในประเทศสหรัฐอเมริกาที่มีผลข้ามเขตแดนเปรียบเทียบกับสหภาพยุโรปด้วย

การใช้อำนาจศาลข้ามเขตแดนในกรณีที่มีการละเมิดสิทธิบัตร

เมื่อมีการละเมิดสิทธิบัตรเดียวกันในหลายประเทศ เจ้าของสิทธิบัตรดังกล่าวมีทางเลือก 3 แนวทาง ในการดำเนินการฟ้องร้องต่อศาล (Jochen Buhling. 2007, p. 172) คือ 1) ดำเนินการฟ้องร้องในแต่ละประเทศที่มีการละเมิดสิทธิบัตรเดียวกัน หรือที่เรียกว่า “การฟ้องร้องคู่ขนาน” (Parallel Proceedings) 2) ดำเนินการฟ้องร้องในประเทศใดประเทศหนึ่งเพียงประเทศเดียว เนื่องจากเจ้าของสิทธิบัตรไม่สามารถแบกรับภาระค่าใช้จ่ายเพื่อดำเนินการฟ้องร้องในประเทศต่างๆ ที่มีการละเมิดสิทธิบัตรได้ และ 3) ดำเนินการฟ้องร้องในประเทศใดประเทศหนึ่งเพียงประเทศเดียว และอาศัยกลไกของศาลในประเทศนั้นเพื่อ

* Case C-616/10, Solvay S.A. v Honeywell Fluorine Prods., 2012 EUR-Lex CELEX 62010CJ0616, paras. 49-51.

ขอให้ศาลออกคำสั่งห้ามการละเมิดสิทธิบัตรเดียวกันที่เกิดขึ้นในประเทศอื่นๆ ด้วย ซึ่งเจ้าของสิทธิบัตรจะเลือกแนวทางที่สามได้เฉพาะในสหภาพยุโรปเท่านั้น โดยเป็นการรวมกรณีละเมิดสิทธิบัตรเดียวกันที่เกิดขึ้นในประเทศต่างๆ มาพิจารณาในศาลของประเทศเดียว เนื่องจากการดำเนินการฟ้องร้องในแต่ละประเทศจะก่อให้เกิดค่าใช้จ่ายจำนวนมหาศาล อันจะเป็นการสร้างภาระค่อนข้างมากให้กับเจ้าของสิทธิบัตรที่เป็นรายบุคคลหรือที่เป็นบริษัทขนาดกลางและขนาดเล็ก ซึ่งในเรื่องนี้ สหภาพยุโรปได้เคยประมาณการไว้ว่า การดำเนินการฟ้องร้องคดีละเมิดสิทธิบัตรเดียวกันเฉพาะในประเทศสมาชิกเพียง 4 ประเทศเท่านั้น จะก่อให้เกิดค่าใช้จ่ายในการฟ้องร้องตั้งแต่ 310,000 ยูโร ถึง 1,950,000 ยูโร (William Hoyng, 2014)

ในช่วงเวลาที่ผ่านมา ศาลของประเทศในสหภาพยุโรปโดยเฉพาะสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีได้ออกคำสั่งห้ามการละเมิดสิทธิบัตรข้ามเขตแดน ซึ่งเป็นการออกคำสั่งศาลของประเทศดังกล่าว แต่มีผลข้ามเขตแดนของประเทศดังกล่าว เพื่อให้ผู้ละเมิดสิทธิบัตรยุติการละเมิดสิทธิบัตรที่เกิดขึ้นในประเทศอื่นๆ ด้วย ซึ่งการออกคำสั่งห้ามการละเมิดสิทธิบัตรข้ามเขตแดนนี้ได้รับการวิพากษ์วิจารณ์ (Johannes Brinkhof, 1994, p. 360) แต่ขณะเดียวกัน ก็เป็นตัวอย่งกลไกของการฟ้องร้องกรณีละเมิดสิทธิบัตรดังกล่าวในคราวเดียวกัน ในศาลของประเทศเพียงประเทศเดียว และการให้ความคุ้มครองเจ้าของสิทธิบัตรจากการละเมิดสิทธิบัตรที่เกิดขึ้นในหลายประเทศ (Paul Reeskamp and Marjolein Vastenhouw, 1999, p. 692)

1. ข้อสนับสนุน

หลักดินแดนและความเป็นอิสระของการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาได้กำหนดว่า การบังคับสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาจะสามารถกระทำได้เฉพาะในเขตดินแดนของประเทศที่ให้ความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาดังกล่าวเท่านั้น และทรัพย์สินทางปัญญาก็จะได้รับความคุ้มครองอย่างเป็นอิสระจากกันในแต่ละประเทศ ซึ่งเป็นแนวคิดเกี่ยวกับอำนาจอธิปไตยของรัฐ (Sovereignty) (Thomas, 1996, pp. 334-335) อย่างไรก็ตาม ได้มีความพยายามที่จะผ่อนปรนหลักดินแดนและความเป็นอิสระดังกล่าว เนื่องจาก

ปัจจุบันการคุ้มครองสิทธิบัตรในประเทศต่างๆ มีความสอดคล้องกันมากขึ้น เนื่องด้วยความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง จึงมีความเป็นไปได้ที่จะพิจารณากรณีละเมิดสิทธิบัตรที่เกิดขึ้นในหลายประเทศในศาลของประเทศใดประเทศหนึ่งเพียงประเทศเดียว ประกอบกับปัจจุบันก็ได้มีการสร้างกลไกที่อำนวยความสะดวกให้สามารถยื่นขอรับความคุ้มครองสิทธิบัตร ในหลายประเทศได้จากการยื่นขอรับความคุ้มครองจากประเทศเดียวเท่านั้น ฉะนั้น ในทำนองเดียวกัน จึงควรมีกฎที่อำนวยความสะดวกให้สามารถฟ้องร้องกรณีที่มีการละเมิดสิทธิบัตร ในหลายประเทศโดยศาลของประเทศเดียวได้ ซึ่งกลไกนี้จะเป็นการให้เจ้าของสิทธิบัตรสามารถฟ้องร้องกรณีละเมิดสิทธิบัตรที่เกิดขึ้นในประเทศที่แตกต่างกันได้ในคราวเดียวกันในศาลของประเทศเดียวเท่านั้น โดยไม่จำเป็นต้องไปฟ้องร้องการละเมิดสิทธิบัตรดังกล่าวในแต่ละประเทศ และเจ้าของสิทธิบัตรก็สามารถขอให้ศาลนั้นออกคำสั่งให้ผู้ละเมิดสิทธิบัตรในประเทศดังกล่าวยุติการละเมิดนั้น

2. ข้อโต้แย้ง

อย่างไรก็ตาม ก็ยังมีความเห็นทางวิชาการที่แตกต่างกันว่า ศาลของประเทศใดประเทศหนึ่ง ควรจะมีอำนาจวินิจฉัยกรณีการละเมิดสิทธิบัตรที่เกิดขึ้นในต่างประเทศและออกคำสั่งห้ามมิให้มีการละเมิดดังกล่าวในต่างประเทศหรือไม่ โดยฝ่ายที่ไม่เห็นด้วยนั้นได้ยกเหตุผลในเรื่องหลักดินแดนตามที่กล่าวมาข้างต้น นอกจากนั้น ข้อ 4 ทวิ (1) ของอนุสัญญากรุงปารีส ว่าด้วยการคุ้มครองทรัพย์สินทางอุตสาหกรรม (Paris Convention for the Protection of Industrial Property) ก็ได้กล่าวถึงหลักความเป็นอิสระในสิทธิบัตรของแต่ละประเทศว่าการคุ้มครองสิทธิบัตรในแต่ละประเทศจะมีความเป็นอิสระจากกัน แม้ว่าจะเป็นการคุ้มครองสิทธิบัตรในเทคโนโลยีเดียวกันก็ตาม ซึ่งบทบัญญัติดังกล่าวเป็นการเน้นย้ำถึงความสำคัญที่ศาลของประเทศใดประเทศหนึ่งควรพิจารณากรณีการละเมิดสิทธิบัตรที่เกิดขึ้นเฉพาะในเขตดินแดนของตนเท่านั้น (Pedro Alberto De Miguel Asensio, 2007, p. 6) นอกจากนั้น ยังมีหลักกฎหมายอีกประการหนึ่ง ที่ศาลอาจนำมาใช้เพื่อปฏิเสธการพิจารณากรณีการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาที่เกิดขึ้นในต่างประเทศ คือ หลัก “Act of the State

Doctrine” ซึ่งเป็นการยอมรับเขตอำนาจศาลของประเทศที่มีการกระทำความผิดก่อกำเนิดขึ้น ฉะนั้น หากมีการละเมิดสิทธิบัตรขึ้นในประเทศใด การละเมิดสิทธิบัตรดังกล่าวก็ควรได้รับการพิจารณาโดยศาลของประเทศนั้น

อย่างไรก็ตาม ในสหภาพยุโรปได้มีความเคลื่อนไหวอย่างมากที่ให้เจ้าของสิทธิบัตรสามารถฟ้องร้องกรณีละเมิดสิทธิบัตรที่เกิดขึ้นในหลายประเทศได้ในคราวเดียวกันในศาลของประเทศเดียวเท่านั้น และเจ้าของสิทธิบัตรก็สามารถขอให้ศาลนั้น ออกคำสั่งให้ผู้ละเมิดสิทธิบัตรในแต่ละประเทศดังกล่าวยุติการละเมิดนั้น (Pedro Alberto De Miguel Asensio, 2007, p. 8) เนื่องจากการที่จะต้องฟ้องร้องในแต่ละประเทศนั้นทำให้เกิดความไม่แน่นอนทางกฎหมาย ความล่าช้า และกระบวนการพิจารณาที่ไม่มีประสิทธิภาพ (AIPPI, 2003) ดังนั้น สหภาพยุโรปจึงได้สร้างกลไกที่จะอำนวยความสะดวกในการรวมกรณีความผิดเดียวกันมาพิจารณาในศาลของประเทศเดียว รวมทั้งการละเมิดสิทธิบัตรด้วย (Jean Marc Mousseron, Jacques Raynard and Pierre Veron, 1998, pp. 888-890) โดยการออกข้อบังคับของสหภาพยุโรปที่ 44/2001 ว่าด้วยเขตอำนาจศาลและการยอมรับ และการบังคับคำวินิจฉัยที่เกี่ยวกับคดีแพ่งและการค้า (Council Regulation 44/2001 on Jurisdiction in Civil and Commercial Matters) นอกจากนั้น การที่จะยอมรับการวินิจฉัยของศาลของประเทศสมาชิกต่างๆ จะต้องอาศัยความร่วมมือกันและการยอมรับซึ่งกันและกัน ซึ่งสหภาพยุโรปเป็นตัวอย่างที่แสดงให้เห็นถึงสิ่งดังกล่าว อันเป็นการรวมกลุ่มในระดับภูมิภาคที่มีประสิทธิภาพเป็นอย่างยิ่ง อันจะเป็นประโยชน์ต่อการค้า การคุ้มครองเจ้าของสิทธิบัตร และการดำเนินคดีละเมิดสิทธิบัตร (Barbosa, 2001, pp. 732-733)

กฎเกณฑ์ของสหภาพยุโรปและแนวคำวินิจฉัยของศาลยุติธรรมของสหภาพยุโรป

1. ข้อบังคับของสหภาพยุโรปที่ 44/2001

ในระยะเริ่มแรก กฎเกณฑ์เกี่ยวกับเขตอำนาจศาลของประเทศสมาชิกในการพิจารณาคดีและการออกคำสั่งศาลมีการกำหนดไว้ในอนุสัญญา

บรัสเซลส์ ค.ศ. 1968 (Brussels Convention 1968) แต่ต่อมา สหภาพยุโรปได้ออกข้อบังคับของสหภาพยุโรปที่ 44/2001 เพื่อกำหนดเรื่องดังกล่าว และในปัจจุบันนี้ ประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปก็ต้องปฏิบัติตามข้อบังคับของสหภาพยุโรปที่ 44/2001 โดยมีศาลยุติธรรมของสหภาพยุโรปวางแนวคำวินิจฉัยเพื่อให้การบังคับใช้ข้อบังคับของสหภาพยุโรปที่ 44/2001 โดยแต่ละประเทศสมาชิกเป็นไปในทำนองเดียวกัน ซึ่งเมื่อปี ค.ศ. 2006 ศาลยุติธรรมของสหภาพยุโรปได้วินิจฉัยคดีที่สำคัญ คือ คดี Roche v. Primus* ซึ่งมีสาระสำคัญเกี่ยวกับการออกคำสั่งห้ามการละเมิดสิทธิบัตรข้ามเขตแดน

สำหรับบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับคดีดังกล่าวจะเป็นข้อ 6.1 และข้อ 22.4 ของข้อบังคับของสหภาพยุโรปที่ 44/2001 ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้

ข้อ 6.1 ได้กำหนดรองรับการฟ้องร้องกรณีที่มีบุคคลหลายคนกระทำความผิดอย่างเดียวกัน แต่ผู้กระทำความผิดแต่ละรายได้อาศัยอยู่ในประเทศสมาชิกที่แตกต่างกัน กรณีนี้ข้อ 6.1 ได้กำหนดให้ผู้เสียหายจากการกระทำความผิดดังกล่าว สามารถฟ้องร้องผู้กระทำความผิดทั้งหมดได้ในศาลของประเทศสมาชิกเพียงประเทศเดียวที่มีผู้กระทำความผิดรายใดรายหนึ่งอาศัยอยู่ หากข้อกล่าวหาผู้กระทำความผิดแต่ละรายนั้นมีความเชื่อมโยงกันจนเป็นประโยชน์ที่ศาลจะรับฟังและพิจารณาผู้กระทำความผิดทั้งหมดในคราวเดียวกัน ในศาลของประเทศเดียวเท่านั้น ทั้งนี้ เพื่อหลีกเลี่ยงความเสี่ยงของการมีคำวินิจฉัยที่ไม่สอดคล้องกัน จากกระบวนการพิจารณาที่แยกออกจากกันตามแต่ละประเทศสมาชิก**

ข้อ 22.4 ได้กำหนดยกเว้นให้การพิจารณาเรื่องบางเรื่องอยู่ในเขตอำนาจของศาลของประเทศสมาชิกเพียงประเทศเดียวเท่านั้น ไม่ว่าผู้กระทำความผิด

* Case C-539/03, Roche Nederland v. Primus & Goldberg, 2006, E.C.R. I-6569.

** Article 6 A person domiciled in a Member State may also be sued:

1. where he is one of a number of defendants, in the courts for the place where any one of them is domiciled, provided the claims are so closely connected that it is expedient to hear and determine them together to avoid the risk of irreconcilable judgments resulting from separate proceedings;

จะอยู่ในประเทศใด โดยศาลของประเทศสมาชิกอื่นไม่สามารถพิจารณาเรื่องดังกล่าวได้ กรณีข้อ 22.4 ได้กำหนดให้ศาลของประเทศสมาชิกที่มีการยื่นขอรับความคุ้มครองสิทธิบัตร หรือให้ความคุ้มครองสิทธิบัตรมีเขตอำนาจที่จะพิจารณาคดีเกี่ยวกับการให้ความคุ้มครองสิทธิบัตรดังกล่าว หรือความชอบของสิทธิบัตรดังกล่าวแต่เพียงผู้เดียว ดังนั้น ในกรณีพิพาทเกี่ยวกับการให้ความคุ้มครองสิทธิบัตรหรือความชอบของสิทธิบัตร ก็จะอยู่ในเขตอำนาจของศาลของประเทศสมาชิกที่มีการยื่นขอรับความคุ้มครองสิทธิบัตรหรือให้ความคุ้มครองสิทธิบัตรดังกล่าวเท่านั้น*

ในคดี Roche v. Primus ศาลยุติธรรมของสหภาพยุโรปได้ปิดโอกาสที่เจ้าของสิทธิบัตรจะขอคำสั่งห้ามการละเมิดสิทธิบัตรข้ามเขตแดน อย่างไรก็ตาม เมื่อปี ค.ศ. 2012 ศาลยุติธรรมของสหภาพยุโรปได้วินิจฉัยคดี Solvay v. Honeywell** โดยได้เปิดโอกาสให้มีการออกคำสั่งห้ามการละเมิดสิทธิบัตรข้ามเขตแดน ซึ่งคดีดังกล่าวเป็นการวินิจฉัยตามข้อ 6.1 และข้อ 22.4 ของข้อบังคับของสหภาพยุโรปที่ 44/2001 ที่กล่าวมาข้างต้น

2. ข้อ 6.1 กรณีที่มีผู้กระทำความผิดเดียวกันหลายคน

ในคดีที่มีผู้กระทำความผิดเดียวกันหลายคน ศาลของประเทศสมาชิกจะต้องพิจารณาว่า จะนำผู้กระทำความผิดดังกล่าวทั้งหมดมาพิจารณาในกระบวนการเดียวกันหรือไม่ (John Allen, 2014) ซึ่งในคดี Roche v. Primus เจ้าของสิทธิบัตรในประเทศสหรัฐอเมริกาได้ฟ้องร้องในศาลของราชอาณาจักร

* Article 22 The following courts shall have exclusive jurisdiction, regardless of domicile:

4. in proceedings concerned with the registration or validity of patents, trademarks, designs, or other similar rights required to be deposited or registered, the courts of the Member State in which the deposit or registration has been applied for, has taken place or is under the terms of a Community instrument or an international convention deemed to have taken place.

** Case C-616/10, Solvay S.A. v. Honeywell Fluorine Prods., 2012 EUR-Lex CELEX 62010CJ0616 (Judgment of Court).

เนเธอร์แลนด์ว่า บริษัท Roche ที่ตั้งอยู่ในประเทศราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ และบริษัทในเครืออีกจำนวน 8 บริษัท ที่ตั้งอยู่ทั่วโลกกระทำการละเมิดสิทธิบัตรของตน โดยในคดีนี้ เป็นการฟ้องร้องผู้ละเมิดสิทธิบัตรจำนวนหลายคนที่อยู่ในประเทศต่างๆ โดยอาศัยข้อ 6.1 ในการฟ้องร้องผู้ละเมิดทั้งหมดในศาลของประเทศสมาชิกเพียงประเทศเดียวเท่านั้น

ในคดีนี้ ศาลของราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ได้วินิจฉัยว่า ศาลมีเขตอำนาจที่จะพิจารณาผู้ละเมิดสิทธิบัตรทั้งหมดตามข้อ 6.1 เนื่องจากเป็นผู้กระทำความผิดเดียวกัน อย่างไรก็ตาม บริษัท Roche ก็ได้โต้แย้งว่า ศาลของราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ไม่มีเขตอำนาจที่จะวินิจฉัยคดีดังกล่าว จึงได้มีการยื่นประเด็นเรื่องเขตอำนาจศาลตามข้อ 6.1 ให้ศาลยุติธรรมของสหภาพยุโรปพิจารณา ซึ่งศาลยุติธรรมของสหภาพยุโรปได้พิจารณาว่าการที่จะนำข้อ 6.1 มาใช้นั้น การกระทำความผิดที่เกิดขึ้นในแต่ละประเทศจะต้องมีความเชื่อมโยงกันจนเป็นประโยชน์ที่ศาลจะรับฟังและพิจารณาผู้กระทำความผิดทั้งหมดในคราวเดียวกันในศาลของประเทศเดียวเท่านั้น ทั้งนี้ เพื่อหลีกเลี่ยงความเสี่ยงของการมีคำวินิจฉัยที่ไม่สอดคล้องกัน โดยศาลยุติธรรมของสหภาพยุโรปได้วินิจฉัยว่า กรณีที่ศาลของแต่ละประเทศจะวินิจฉัยการละเมิดสิทธิบัตรที่เกิดขึ้นนั้น ไม่ใช่ปัญหาของการวินิจฉัยที่ไม่สอดคล้องกัน เนื่องจากการละเมิดสิทธิบัตรในแต่ละประเทศจะมีประเด็นข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่แตกต่างกันอยู่แล้ว จึงย่อมนำไปสู่การวินิจฉัยที่แตกต่างกันอยู่แล้ว นอกจากนั้น ศาลยุติธรรมของสหภาพยุโรปยังมองว่า การละเมิดสิทธิบัตรดังกล่าวเกิดขึ้นคนละประเทศ แม้ว่าจะเป็นการละเมิดสิทธิบัตรเดียวกันก็ตาม แต่กฎหมายสิทธิบัตรของแต่ละประเทศก็อาจมีความแตกต่างกัน ซึ่งทำให้ศาลของประเทศดังกล่าวใช้กฎหมายที่แตกต่างกัน ทั้งการตีความกฎหมายและการวินิจฉัย จึงเป็นเหตุให้ต้องมีการวินิจฉัยที่แตกต่างกัน ดังนั้น กรณีการละเมิดสิทธิบัตรนี้จึงไม่สามารถนำข้อ 6.1 มาใช้ได้ (Tyler Dutton, 2013, p. 1190)

อย่างไรก็ตาม ในคดี Solvay v. Honeywell ศาลยุติธรรมของสหภาพยุโรปได้มีคำวินิจฉัยที่แตกต่างออกไป โดยในคดีนี้ เจ้าของสิทธิบัตรในราชอาณาจักรเบลเยียมได้ฟ้องร้องในศาลของราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ว่า บริษัท Honeywell

ที่ตั้งอยู่ในราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์และราชอาณาจักรเบลเยียมกระทำการละเมิดสิทธิบัตรของตนโดยการผลิตและจำหน่ายสินค้าที่ได้รับความคุ้มครองสิทธิบัตรของตนในทั้งสองประเทศดังกล่าวโดยไม่ได้รับอนุญาต นอกจากนี้ เจ้าของสิทธิบัตรได้ขอให้ศาลของราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ออกคำสั่งห้ามการละเมิดสิทธิบัตรข้ามเขตแดนเพื่อให้บริษัท Honeywell ยุติการละเมิดสิทธิบัตรในราชอาณาจักรเบลเยียมด้วย อย่างไรก็ตาม ศาลของราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ได้ชะลอการพิจารณาและยื่นประเด็นเรื่องเขตอำนาจตามข้อ 6.1 ให้ศาลยุติธรรมของสหภาพยุโรปพิจารณาว่าในกรณีที่มีการละเมิดสิทธิบัตรเดียวกันในประเทศต่างๆ ที่ให้ความคุ้มครองสิทธิบัตรดังกล่าว การที่ศาลของประเทศสมาชิกใดเพียงประเทศเดียวจะพิจารณาผู้ละเมิดสิทธิบัตรดังกล่าวทั้งหมดจะเป็นไปตามข้อ 6.1 เพื่อหลีกเลี่ยงความเสี่ยงของการมีคำวินิจฉัยที่ไม่สอดคล้องกันหรือไม่

ในการพิจารณาเรื่องนี้ ที่ปรึกษากฎหมายของศาลยุติธรรมสหภาพยุโรป (Advocate General) ได้วิพากษ์วิจารณ์ว่า คำวินิจฉัยในคดี Roche v. Primus ทำให้ข้อ 6.1 ไม่สามารถนำมาใช้บังคับกับกรณีการละเมิดสิทธิบัตรได้ นอกจากนั้น ที่ปรึกษากฎหมายได้แยกความแตกต่างระหว่างคดี Roche v. Primus และคดีนี้ว่า ผู้ละเมิดสิทธิบัตรในคดีนี้ ไม่ว่าจะอยู่ในราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์และราชอาณาจักรเบลเยียมได้กระทำการละเมิดสิทธิบัตรในส่วนเดียวกัน (Same Part) ขณะที่ในคดี Roche v. Primus ผู้ละเมิดสิทธิบัตรแต่ละรายนั้นได้กระทำการละเมิดสิทธิบัตรคนละส่วนกันหรือในส่วนที่แตกต่างกัน ดังนั้น ในคดีนี้ ผู้ละเมิดสิทธิบัตรทั้งหมดจึงเป็นผู้กระทำความผิดเดียวกันในประเทศสมาชิกที่แตกต่างกัน จึงเข้าข่ายกรณีตามข้อ 6.1 ที่การละเมิดสิทธิบัตรของผู้ละเมิดแต่ละรายมีความเชื่อมโยงกัน จนเป็นประโยชน์ที่ศาลจะรับฟังและพิจารณาผู้กระทำความผิดทั้งหมดในคราวเดียวกันในศาลของประเทศเดียวเท่านั้น เพื่อหลีกเลี่ยงความเสี่ยงของการมีคำวินิจฉัยที่ไม่สอดคล้องกัน ซึ่งศาลยุติธรรมของสหภาพยุโรปก็ได้เห็นด้วยกับความเห็นของที่ปรึกษากฎหมาย โดยได้วินิจฉัยว่าศาลของประเทศสมาชิกสามารถรวมผู้ละเมิดสิทธิบัตรทั้งหมด ที่อยู่ในประเทศอื่นๆ มาพิจารณาในคราวเดียวกันในศาลของประเทศนั้นได้ หากผู้ละเมิด

สิทธิบัตรทั้งหมดได้กระทำการละเมิดสิทธิบัตรในส่วนเดียวกันอย่างเช่นคดีนี้

จากที่กล่าวมาข้างต้น จึงเห็นได้ว่า ข้อ 6.1 สามารถนำมาใช้ในการพิจารณาความผิดที่เกิดจากการกระทำของผู้ละเมิดสิทธิบัตรหลายรายได้ในคราวเดียวกันในศาลของประเทศสมาชิกเพียงประเทศเดียวเท่านั้น แม้ว่าผู้ละเมิดสิทธิบัตรดังกล่าวจะอยู่ในประเทศสมาชิกที่แตกต่างกัน หากผู้ละเมิดสิทธิบัตรดังกล่าวได้กระทำการละเมิดสิทธิบัตรในส่วนเดียวกัน นอกจากนั้น ศาลของประเทศดังกล่าวก็สามารถออกคำสั่งห้ามการละเมิดสิทธิบัตรข้ามเขตแดนเพื่อให้ผู้ละเมิดสิทธิบัตรแต่ละรายที่อยู่ในประเทศที่แตกต่างกันยุติการละเมิดสิทธิบัตรดังกล่าวได้

3. ข้อ 22.4 เขตอำนาจแต่ผู้เดียวในการพิจารณาความชอบของสิทธิบัตร

ข้อ 22.4 กำหนดให้ศาลของประเทศที่เป็นผู้ให้ความคุ้มครองสิทธิบัตรมีเขตอำนาจแต่ผู้เดียวในการพิจารณาความชอบของสิทธิบัตรดังกล่าวและสั่งให้สิทธิบัตรดังกล่าวเป็นโมฆะ เนื่องจากมองว่าเป็นการไม่เหมาะสมที่จะให้ศาลของประเทศสมาชิกอื่นที่ไม่ได้ให้ความคุ้มครองสิทธิบัตรดังกล่าว มีเขตอำนาจที่จะพิจารณาเพิกถอนสิทธิบัตรนั้นหรือสั่งให้สิทธิบัตรนั้นเป็นโมฆะ (Tyler Dutton, 2013, p. 1193) ซึ่งในการพิจารณากรณีการละเมิดสิทธิบัตรที่เกี่ยวข้องกับประเทศสมาชิกอื่นๆ ตามที่กล่าวมาข้างต้น ศาลของประเทศสมาชิกจะต้องระมัดระวังในการออกคำสั่งห้ามการละเมิดสิทธิบัตรข้ามเขตแดน เนื่องจากในระหว่างการพิจารณาคดีนั้น อาจมีการหยิบยกประเด็นเรื่องความชอบของสิทธิบัตร ซึ่งทำให้ศาลของประเทศนั้น พิจารณาเรื่องความชอบของสิทธิบัตรที่ขอรับความคุ้มครองในประเทศของตนได้เท่านั้น แต่ไม่สามารถพิจารณาความชอบของสิทธิบัตรในประเทศอื่นได้ โดยศาลของประเทศนั้นที่กำลังพิจารณาคดีการละเมิดสิทธิบัตรอาจจะชะลอการพิจารณาเพื่อให้ศาลของแต่ละประเทศที่ให้ความคุ้มครองสิทธิบัตรดังกล่าววินิจฉัยประเด็นเรื่องความชอบของสิทธิบัตรให้แล้วเสร็จเสียก่อน และหลังจากนั้น ศาลของประเทศนั้นก็ยังคงสามารถพิจารณาประเด็นการละเมิดสิทธิบัตร

ต่อไปได้ และขณะเดียวกันก็ไม่ได้กระทำการที่ขัดต่อเขตอำนาจแต่เพียงผู้เดียว ตามข้อ 22.4 (Richard Kempner and Joe Fricker, 1996, p. 377)

คำสั่งห้ามการละเมิดสิทธิบัตรข้ามเขตแดนในสหพันธ์ สาธารณรัฐเยอรมัน

การรวมกรณีการละเมิดสิทธิบัตรมาพิจารณาในศาลของประเทศใดประเทศหนึ่งเพียงประเทศเดียว จะทำให้สามารถประหยัดค่าใช้จ่ายและเวลา โดยศาลในสหภาพยุโรปได้ดำเนินการดังกล่าวแล้ว และออกคำสั่งห้ามการละเมิดสิทธิบัตรข้ามเขตแดน ในกรณีที่มีการละเมิดสิทธิบัตรเดียวกันในประเทศสมาชิกหลายประเทศ ซึ่งศาลมองว่ากรณีการละเมิดสิทธิบัตรดังกล่าวควรพิจารณาโดยศาลเดียว เพื่อให้มีการวินิจฉัยที่สอดคล้องกัน ซึ่งกรณีนี้เจ้าของสิทธิบัตรจะเลือกที่จะดำเนินการฟ้องร้องในศาลของประเทศใดเพียงประเทศเดียว ซึ่งโดยส่วนใหญ่จะเลือกประเทศใดประเทศหนึ่งที่มีการละเมิดสิทธิบัตรเกิดขึ้นและเป็นประโยชน์ในการดำเนินคดี โดยเจ้าของสิทธิบัตรจะไม่ได้ดำเนินการฟ้องร้องผู้ละเมิดสิทธิบัตรที่ละเมิดสิทธิบัตรในประเทศดังกล่าวเท่านั้น แต่จะรวมถึงผู้ละเมิดสิทธิบัตรที่ละเมิดสิทธิบัตรเดียวกันในประเทศอื่นๆ ด้วย เช่น เจ้าของสิทธิบัตรอาจจะดำเนินการฟ้องร้องการละเมิดสิทธิบัตรกับผู้ละเมิดในศาลของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน โดยเป็นการละเมิดสิทธิบัตรที่ได้รับความคุ้มครองในสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน และขณะเดียวกัน เจ้าของสิทธิบัตรก็ดำเนินการฟ้องร้องการละเมิดสิทธิบัตรเดียวกันที่ได้รับความคุ้มครองในประเทศสมาชิกอื่นๆ ด้วยอย่างเช่น ราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ ดังนั้น เจ้าของสิทธิบัตรก็จะฟ้องร้องผู้ละเมิดสิทธิบัตรทั้งที่เป็นการละเมิดสิทธิบัตรซึ่งได้รับความคุ้มครองในสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมันและสิทธิบัตรเดียวกันที่ได้รับความคุ้มครองในประเทศราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์

อย่างไรก็ตาม จากข้อมูลการศึกษาปรากฏว่า การฟ้องร้องคดีละเมิดสิทธิบัตรเกิดขึ้นในศาลของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมันเป็นจำนวนมากที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศสมาชิกอื่นๆ ซึ่งคิดเป็นอัตราร้อยละ 50 ของจำนวน

การฟ้องร้องคดีละเมิดสิทธิบัตรทั้งหมดที่เกิดขึ้นในสหภาพยุโรป (Christian Thiel, 2006, p. 13) ดังนั้น จึงเป็นประโยชน์ที่จะศึกษาถึงกระบวนการพิจารณาคดีละเมิดสิทธิบัตรและการออกคำสั่งห้ามการละเมิดสิทธิบัตรข้ามเขตแดนของศาลในประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน

1. การพิจารณาคดีละเมิดสิทธิบัตรในสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน

โดยทั่วไปแล้ว เจ้าของสิทธิบัตรมักเลือกที่จะดำเนินการฟ้องร้องคดีละเมิดสิทธิบัตรในสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน เนื่องจากกระบวนการพิจารณาของศาลเป็นไปด้วยความรวดเร็วและไม่เป็นภาระค่าใช้จ่ายมากเกินไป (Stuart Graham and Nicolas Van Zeebroeck, 2014, p. 668) โดยในสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน กระบวนการพิจารณาคดีที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินทางปัญญาแยกออกเป็น 2 ส่วน ออกจากกัน (Bifurcated Court System) คือ (1) กระบวนการพิจารณากฎหมายการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งในส่วนของการละเมิดสิทธิบัตร ศาลจังหวัด (Landgericht) จะเป็นผู้พิจารณา และ (2) กระบวนการพิจารณากฎหมายการเพิกถอนการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งในส่วนของการเพิกถอนการคุ้มครองสิทธิบัตร ศาลสิทธิบัตรของรัฐบาลกลางสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน (Bundespatentgericht) จะเป็นผู้พิจารณา (Tyler Dutton, 2013, p. 1182) กระบวนการพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาที่แยกออกจากกันนี้ ทำให้กรณีพิพาทในเรื่องใดเรื่องหนึ่งจะต้องเข้าสู่กระบวนการพิจารณาที่ถูกช่องทาง และในการนี้ ก็ไม่อาจนำกรณีพิพาทที่อยู่ในกระบวนการพิจารณาหนึ่งมาพิจารณาในอีกกระบวนการหนึ่งได้ หรือนำกรณีพิพาทดังกล่าวที่อยู่ในกระบวนการพิจารณาหนึ่งมาเป็นข้อต่อสู้หรือข้อแก้ตัวในอีกกระบวนการหนึ่งได้ เช่น การเพิกถอนการคุ้มครองสิทธิบัตรเป็นกรณีพิพาทที่จะต้องอยู่ในกระบวนการพิจารณาเกี่ยวกับการเพิกถอนการคุ้มครองสิทธิบัตร ซึ่งไม่อาจนำมาพิจารณาในกระบวนการพิจารณาเดียวกันกับกรณีการละเมิดสิทธิบัตรได้นอกจากนั้น ผู้ละเมิดสิทธิบัตรก็ไม่สามารถยกข้อต่อสู้เกี่ยวกับความชอบของสิทธิบัตรในกระบวนการที่พิจารณากฎหมายการละเมิดสิทธิบัตรได้ เพื่อไม่ให้ตนเองต้องรับผิดชอบด้วยเหตุที่สิทธิบัตรดังกล่าวไม่มีความชอบธรรมและเป็นโมฆะ เนื่องจาก

ประเด็นเรื่องความชอบของสิทธิบัตรเป็นกรณีพิพาทที่อยู่ในกระบวนการพิจารณาเพิกถอนการคุ้มครองสิทธิบัตร ซึ่งเป็นคนละกระบวนการกันกับการพิจารณาการละเมิดสิทธิบัตร ดังนั้น ในระหว่างกระบวนการพิจารณาการละเมิดสิทธิบัตร หากผู้ละเมิดประสงค์ที่จะยกประเด็นเกี่ยวกับความชอบของสิทธิบัตร ก็จะต้องดำเนินการฟ้องร้องในกระบวนการเพิกถอนการคุ้มครองสิทธิบัตรในศาลสิทธิบัตรของรัฐบาลกลางสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน ซึ่งศาลจังหวัดที่พิจารณาการละเมิดสิทธิบัตรนั้นอาจจะชะลอการพิจารณาชั่วคราวจนกว่าศาลสิทธิบัตรของรัฐบาลกลางสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมันได้วินิจฉัยในประเด็นเกี่ยวกับความชอบของสิทธิบัตรดังกล่าวแล้วเสร็จ (Tyler Dutton, 2013, p. 1182)

อย่างไรก็ตาม กระบวนการดังกล่าวข้างต้นมีความแตกต่างออกไปหากศาลของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมันพิจารณากรณีการละเมิดสิทธิบัตรเดียวกันที่เกิดขึ้นในต่างประเทศ โดยในคดี Solvay v. Honeywell ศาลยุติธรรมของสหภาพยุโรปได้วินิจฉัยว่า กรณีที่ศาลของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมันจะต้องพิจารณาการละเมิดสิทธิบัตรซึ่งเกิดขึ้นในประเทศต่างๆ โดยมีการนำมารวมเพื่อพิจารณาในศาลเดียว ศาลของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมันสามารถออกคำสั่งห้ามการละเมิดสิทธิบัตรข้ามเขตแดนในกระบวนการพิจารณาการละเมิดสิทธิบัตรได้เพื่อให้ผู้ละเมิดที่อยู่ในประเทศต่างๆ ยุติการละเมิดสิทธิบัตรโดยไม่ต้องรอจนกว่าศาลสิทธิบัตรของรัฐบาลกลางวินิจฉัยแล้วเสร็จในประเด็นเกี่ยวกับความชอบของสิทธิบัตร (Tyler Dutton, 2013, p. 1182)

2. การออกมาตรการคุ้มครองชั่วคราว

หลังจากที่มีการดำเนินการฟ้องร้องการละเมิดสิทธิบัตร เจ้าของสิทธิบัตรก็มักจะขอให้ศาลพิจารณามาตรการชั่วคราวเพื่อคุ้มครองเจ้าของ สิทธิบัตร จนกว่าคดีดังกล่าวจะพิจารณาแล้วเสร็จ และศาลได้มีคำวินิจฉัยเป็นอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยคำสั่งห้ามการละเมิดสิทธิบัตรเป็นมาตรการชั่วคราวเพื่อห้ามมิให้ผู้ละเมิดสิทธิบัตรกระทำการใดๆ ต่อไปอันเป็นการละเมิดสิทธิ แต่เพียงผู้เดียวของเจ้าของสิทธิบัตรในระหว่างการพิจารณากรณีการละเมิดสิทธิบัตรดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นการผลิต การใช้ การจำหน่าย การเสนอเพื่อจำหน่าย

หรือการนำเข้ามาซึ่งสิ่งประดิษฐ์ที่ได้รับความคุ้มครองสิทธิบัตร ซึ่งในการพิจารณาออกคำสั่งห้ามการละเมิดสิทธิบัตรนี้ ความรวดเร็วเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อผู้ละเมิดสิทธิบัตรได้นำสิ่งประดิษฐ์ที่ทำขึ้นโดยการละเมิดสิทธิบัตรนี้ออกสู่ตลาดเพื่อการจำหน่ายแล้ว เจ้าของสิทธิบัตรจึงต้องขอให้ศาลออกคำสั่งห้ามการละเมิดสิทธิบัตร นอกจากนั้นคำสั่งห้ามการละเมิดสิทธิบัตรยังสร้างความได้เปรียบให้กับเจ้าของสิทธิบัตรเนื่องจากสามารถเป็นข้อต่อรองกับผู้ละเมิดสิทธิบัตร เพื่อให้มีการระงับข้อพิพาทและชดใช้ค่าเสียหายได้ในระยะเวลาอันสั้น

ศาลจะออกคำสั่งห้ามการละเมิดสิทธิบัตรในลักษณะของมาตรการชั่วคราวจนกว่าศาลจะได้วินิจฉัยกรณีการละเมิดสิทธิบัตรเสร็จสิ้น (Felix Rodiger, 2014) และการออกคำสั่งห้ามการละเมิดสิทธิบัตรเป็นดุลพินิจของศาล โดยหลังจากที่เจ้าของสิทธิบัตรได้ยื่นขอให้ศาลออกคำสั่งห้ามการละเมิดสิทธิบัตร ศาลจะประเมินคำขอดังกล่าวอย่างไม่เป็นทางการและแจ้งให้เจ้าของสิทธิบัตรทราบ ซึ่งหากมีแนวโน้มสูงว่าศาลจะไม่ออกคำสั่ง เจ้าของสิทธิบัตรก็สามารถถอนคำขอดังกล่าวได้ อย่างไรก็ตาม หากศาลพิจารณาแล้วเห็นว่าคำขอดังกล่าวมีน้ำหนัก ศาลก็สามารถออกคำสั่งห้ามการละเมิดสิทธิบัตรได้โดยไม่จำเป็นต้องดำเนินการไต่สวนหรือรับฟังข้อโต้แย้งจากผู้ละเมิดสิทธิบัตรในทางกลับกัน หากศาลยังมีข้อสงสัยเกี่ยวกับคำขอดังกล่าว ศาลก็สามารถดำเนินการไต่สวนและรับฟังข้อเท็จจริงต่างๆ ก่อนที่จะพิจารณาออกคำสั่งห้ามการละเมิดสิทธิบัตรได้ ทั้งนี้ กระบวนการพิจารณาเพื่อออกคำสั่งห้ามการละเมิดสิทธิบัตรจะใช้ระยะเวลาสั้น

นอกจากนั้น ในการขอคำสั่งห้ามการละเมิดสิทธิบัตรนี้ เจ้าของสิทธิบัตรจะต้องวางเงินไว้กับศาลโดยเป็นจำนวนที่เพียงพอเพื่อชดใช้ค่าเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นกับผู้ละเมิดสิทธิบัตร หากในท้ายที่สุดแล้ว ศาลไม่ได้วินิจฉัยว่าผู้ละเมิดสิทธิบัตรได้กระทำการละเมิดสิทธิบัตรตามที่มีการกล่าวหา นอกจากนั้นโดยทั่วไปแล้ว ศาลจะกำหนดเงินดังกล่าวในวงเงินที่ค่อนข้างสูงมาก ดังนั้นเจ้าของสิทธิบัตรจะต้องมีหลักฐานที่มีน้ำหนักมาก เพื่อสนับสนุนข้อกล่าวหาผู้ละเมิดสิทธิบัตร ก่อนที่จะขอคำสั่งห้ามการละเมิดสิทธิบัตรดังกล่าว (Christian

Paul et al., 2012) นอกจากนั้น ในสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมันศาลจังหวัดจะเป็นผู้พิจารณาออกมาตรการคุ้มครองชั่วคราวในข้อพิพาทเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิบัตร โดยที่ผ่านมา ได้มีการออกคำสั่งห้ามการละเมิดสิทธิบัตรคิดเป็นอัตราฉบับละ 59 ของมาตรการชั่วคราวทั้งหมด ซึ่งนับว่ากรณีการละเมิดสิทธิบัตรได้มีการออกคำสั่งห้ามการละเมิดสิทธิบัตรสูงสุด (Tyler Dutton, 2013, p. 1183)

เนื่องจากกระบวนการพิจารณาของศาลในสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมันมีความรวดเร็วและมีค่าใช้จ่ายไม่สูงมากตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ยังคงทำให้สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมันเป็นสถานที่สำหรับเจ้าของสิทธิบัตรที่ใช้ดำเนินการฟ้องร้องการละเมิดสิทธิบัตรและขอคำสั่งห้ามการละเมิดสิทธิบัตรข้ามเขตแดนที่เกิดขึ้นในประเทศต่างๆ นอกจากนั้น ในอนาคต มีแนวโน้มค่อนข้างสูงที่จะมีเจ้าของสิทธิบัตรเพิ่มมากขึ้นที่จะเข้ามาดำเนินการฟ้องร้องการละเมิดสิทธิบัตรในศาลของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมันและขอให้ศาลออกคำสั่งห้ามการละเมิดสิทธิบัตรข้ามเขตแดน

คำสั่ง “Anti-Suit” ในประเทศสหรัฐอเมริกา

ในประเทศสหรัฐอเมริกา ก็ได้มีการสร้างกลไกสำหรับการออกมาตรการคุ้มครองชั่วคราวที่มีผลข้ามเขตแดนไปยังประเทศอื่นๆ เช่นเดียวกับคำสั่งห้ามการละเมิดสิทธิบัตรข้ามเขตแดนของศาลในสหภาพยุโรป โดยเรียกมาตรการดังกล่าวว่า คำสั่ง “Anti-Suit” ซึ่งทั้งคำสั่งห้ามการละเมิดสิทธิบัตรข้ามเขตแดนและคำสั่ง “Anti-Suit” จะออกโดยศาลในประเทศแต่มีผลต่อกิจกรรม หรือการกระทำที่เกิดในประเทศต่างๆ (Teresa Baer, 1984, pp. 156-157) อย่างไรก็ตาม คำสั่งทั้งสองมีผลลัพธ์ที่แตกต่างกัน โดยคำสั่งห้ามการละเมิดสิทธิบัตรข้ามเขตแดนจะเป็นการสั่งให้ผู้ละเมิดสิทธิบัตรในประเทศต่างๆ ยุติการละเมิดสิทธิบัตร โดยอาศัยการออกคำสั่งจากศาลของประเทศใดประเทศหนึ่งเพียงประเทศเดียว ขณะที่คำสั่ง “Anti-Suit” นั้น เป็นคำสั่งที่ออกโดยศาลของประเทศสหรัฐอเมริกา ในกรณีที่ศาลของประเทศสหรัฐอเมริกา กำลังพิจารณาคดีใดคดีหนึ่ง และขณะเดียวกัน ศาลของประเทศอื่นก็กำลังพิจารณาหรือจะ

พิจารณาคดีเดียวกันที่เกิดขึ้นในประเทศนั้นด้วย โดยคดีที่เกิดขึ้นทั้งในประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศอื่นมีสาระสำคัญเหมือนกันและเป็นคู่กรณีเดียวกัน ซึ่งในกรณีนี้ศาลของประเทศสหรัฐอเมริกาจะคำสั่ง “Anti-Suit” เพื่อห้ามมิให้ฝ่ายหนึ่งฟ้องร้องในศาลของประเทศอื่นหรือบังคับคำสั่งศาลของประเทศดังกล่าว จนกว่าศาลของประเทศสหรัฐอเมริกามีคำวินิจฉัยในคดีดังกล่าวแล้วเสร็จ (Teresa Baer, 1984, pp. 156-157) กล่าวคือ คำสั่งห้ามการละเมิดสิทธิบัตรเป็นคำสั่งที่ห้ามมิให้ผู้ละเมิดสิทธิบัตรกระทำการละเมิดสิทธิบัตรนั้นต่อไป หรือให้ผู้ละเมิดสิทธิบัตรยุติการละเมิดดังกล่าวจนกว่าศาลมีคำวินิจฉัยในคดีละเมิดสิทธิบัตรนี้เสร็จสิ้น ในทางกลับกัน คำสั่ง “Anti-Suit” เป็นการห้ามมิให้ฝ่ายหนึ่งฟ้องร้องการละเมิดสิทธิบัตรในศาลของต่างประเทศ หรือบังคับคำสั่งของศาลดังกล่าวที่ห้ามมิให้อีกฝ่ายกระทำการละเมิดสิทธิบัตร หากอีกฝ่ายหนึ่งนั้นได้ฟ้องร้องคดีเดียวกันนี้ในประเทศสหรัฐอเมริกาด้วย ซึ่งการห้ามจะมีผลให้บังคับจนกว่าศาลของประเทศสหรัฐอเมริกาจะวินิจฉัยคดีดังกล่าวเสร็จสิ้น* ทั้งนี้ ในการพิจารณาออกคำสั่งดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นคำสั่งห้ามการละเมิดสิทธิบัตรหรือคำสั่ง “Anti-Suit” ศาลจะต้องพิจารณาถึงความเป็นธรรมด้านกระบวนการ (Procedural Fairness) ความเป็นธรรมในทางเนื้อหา (Substantive Fairness) และมิตรภาพระหว่างประเทศดังกล่าวในการออกคำสั่งดังกล่าว (comity for both forms of injunctions)

ในคดี Microsoft Corp. v. Motorola, Inc.** เป็นการอธิบายเกี่ยวกับการออกคำสั่ง “Anti-Suit” โดยในคดีนี้ บริษัท Motorola และบริษัท Microsoft เป็นบริษัทที่มีสำนักงานใหญ่และทรัพย์สินในประเทศสหรัฐอเมริกา และได้รับความคุ้มครองสิทธิบัตรในเทคโนโลยีของตนทั้งในประเทศสหรัฐอเมริกาและต่างประเทศ อย่างเช่น ประเทศต่างๆ ในสหภาพยุโรป ซึ่งต่อมาได้เกิดกรณีพิพาทว่าบริษัท Microsoft ได้ละเมิดสิทธิบัตรหลายอย่างของบริษัท Motorola ใน

* Lake Airways Ltd. v. Sabena, Belgian World Airlines, 731 F.2d 909, 926-27 (D.C. Cir. 1984).

** Microsoft Corp. v. Microsoft, Inc. 696 F.3d 872, 875 (9th Cir. 2012).

สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน ไม่ว่าจะเป็น Xbox 360, Windows 7, Internet Explorer และ Windows Media Player 12 ซึ่งบริษัท Motorola ก็ได้ฟ้องร้องบริษัท Microsoft ในศาลจังหวัดของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมันว่า บริษัท Microsoft ได้ละเมิดสิทธิบัตรของตนและขอให้ศาลออกคำสั่งห้ามมิให้บริษัท Microsoft ทำการเสนอเพื่อจำหน่าย จำหน่าย ใช้ และนำเข้าเทคโนโลยีดังกล่าวในสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน และศาลจังหวัดของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมันก็ได้ออกคำสั่งดังกล่าว อย่างไรก็ตาม บริษัท Microsoft ได้ฟ้องร้องในศาลของประเทศสหรัฐอเมริกาในประเด็นว่าการออกคำสั่งของศาลของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมันไม่มีความเหมาะสม ซึ่งศาลอุทธรณ์ ภาค 9 (Ninth Circuit of Appeals) ได้ออกคำสั่ง “Anti-Suit” เพื่อห้ามมิให้บริษัท Motorola บังคับคำสั่งศาลของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมันกับบริษัท Microsoft จากการกระทำต่างๆ ในสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน จนกว่าศาลของประเทศสหรัฐอเมริกาจะได้วินิจฉัยประเด็นดังกล่าวแล้วเสร็จ

ในคดีนี้ ศาลของประเทศสหรัฐอเมริกาได้เข้ามาแทรกแซงการบังคับคำสั่งของศาลในสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน โดยการออกคำสั่ง “Anti-Suit” เพื่อห้ามมิให้บริษัท Motorola บังคับคำสั่งศาลดังกล่าวในสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน เนื่องจากกรณีข้อพิพาทเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิบัตรระหว่างบริษัท Motorola และบริษัท Microsoft นี้ ได้มีการฟ้องร้องในศาลของประเทศสหรัฐอเมริกาด้วย ประกอบกับบริษัท Motorola และบริษัท Microsoft มีสำนักงานใหญ่และทรัพยากรสินในประเทศสหรัฐอเมริกา กรณีนี้ศาลของประเทศสหรัฐอเมริกาได้ออกคำสั่ง “Anti-Suit” ดังกล่าว โดยมีผลใช้บังคับจนกว่าศาลของประเทศสหรัฐอเมริกาได้วินิจฉัยแล้วเสร็จว่า การออกคำสั่งของศาลของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมันเป็นมาตรการที่เหมาะสมในการเยียวยาบริษัท Motorola หรือไม่

ในคดีนี้ ศาลอุทธรณ์ภาค 9 ได้วางแนวทางการพิจารณาออกคำสั่ง “Anti-Suit” ว่าจะต้องพิจารณาว่า (Tyler Dutton, 2013, p. 1186) ศาลมีเขตอำนาจที่จะพิจารณาข้อพิพาทหรือไม่ และคู่กรณีเป็นคู่กรณีเดียวกันและเป็นประเด็นข้อพิพาทเดียวกันทั้งในประเทศสหรัฐอเมริกาและต่างประเทศหรือไม่

ซึ่งในคดีนี้ บริษัท Motorola และบริษัท Microsoft เป็นคู่กรณีเดียวกันกับคดีที่มีการฟ้องร้องในสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน นอกจากนั้น บริษัททั้งสองดังกล่าวก็ได้รับความคุ้มครองสิทธิบัตรในประเทศสหรัฐอเมริกา ประกอบกับมีสำนักงานใหญ่และทรัพย์สินในประเทศสหรัฐอเมริกาด้วย สำหรับประเด็นที่มีการฟ้องร้องในประเทศสหรัฐอเมริกานั้น ก็เป็นกรณีการละเมิดสิทธิบัตรเดียวกันที่ได้รับความคุ้มครองในประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน และเป็นประเด็นสืบเนื่องจากการที่ศาลของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมันออกคำสั่งห้ามการละเมิดสิทธิบัตรดังกล่าว ว่าเป็นมาตรการที่เหมาะสมในการเยียวยาหรือไม่ นอกจากนั้นเมื่อศาลพิจารณาแล้วเห็นว่า มีเขตอำนาจที่จะพิจารณาข้อพิพาทดังกล่าว ศาลจะต้องพิจารณาว่า ศาลมีอำนาจที่จะห้ามมิให้ฝ่ายหนึ่งฟ้องร้องการละเมิดสิทธิบัตรในศาลของต่างประเทศหรือบังคับคำสั่งของศาลดังกล่าวที่ห้ามมิให้อีกฝ่ายกระทำการละเมิดสิทธิบัตรหรือไม่ ซึ่งในคดีนี้ ศาลเห็นว่าศาลมีอำนาจที่จะห้ามมิให้บริษัท Motorola บังคับคำสั่งของศาลของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน เนื่องจากข้อพิพาทในทั้งสองประเทศเป็นประเด็นการละเมิดสิทธิบัตรเดียวกันและคู่กรณีเดียวกัน อีกทั้งประเด็นความเหมาะสมของคำสั่งของศาลของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมันเป็นเรื่องที่จะต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จก่อนมิฉะนั้น หากมีการบังคับคำสั่งดังกล่าวแล้ว ก็จะสร้างความเสียหายต่อบริษัท Microsoft ได้

หากพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างการออกคำสั่งห้ามการละเมิดสิทธิบัตรข้ามเขตแดน และการออกคำสั่ง “Anti-Suit” ศาลจะมีหลักเกณฑ์ที่คล้ายคลึงกันในการพิจารณาออกคำสั่งดังกล่าว โดยในการพิจารณาออกคำสั่ง “Anti-Suit” ศาลของประเทศสหรัฐอเมริกาจะพิจารณาว่า ศาลมีเขตอำนาจที่จะพิจารณาข้อพิพาทหรือไม่ และคู่กรณีเป็นคู่กรณีเดียวกันและเป็นประเด็นข้อพิพาทเดียวกันทั้งในประเทศสหรัฐอเมริกาและต่างประเทศหรือไม่ ในทำนองเดียวกัน ศาลยุติธรรมของสหภาพยุโรปจะพิจารณาว่า ผู้กระทำความผิดที่อยู่ในประเทศที่แตกต่างกันได้กระทำความผิดเดียวกันหรือไม่ กล่าวคือ เป็นประเด็นข้อพิพาทเดียวกันหรือไม่ เพื่อจะใช้อำนาจตามข้อ 6.1 ในการออกคำสั่งห้ามการละเมิดสิทธิบัตรข้ามเขตแดน นอกจากนั้น จากคำวินิจฉัยในคดี Solvay v.

Honeywell จะเห็นได้ว่า ผู้ละเมิดสิทธิบัตรที่อยู่คนละประเทศมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันโดยเป็นบริษัทในเครือเดียวกันด้วย ซึ่งตามข้อ 6.1 นั้น ผู้กระทำความผิดแต่ละรายจะต้องมีความเชื่อมโยงกัน จนเป็นประโยชน์ที่ศาลจะรับฟังและพิจารณาผู้กระทำความผิดทั้งหมดในคราวเดียวกัน ในศาลของประเทศเดียวเท่านั้นเพื่อหลีกเลี่ยงความเสี่ยงของการมีคำวินิจฉัยที่ไม่สอดคล้องกัน

บทสรุป

การรวมกรณีละเมิดสิทธิบัตรที่เกิดขึ้นในประเทศต่างๆ มาพิจารณาในศาลของประเทศเดียว โดยศาลของประเทศดังกล่าวสามารถออกคำสั่งห้ามการละเมิดสิทธิบัตรข้ามเขตแดนที่เกิดขึ้นในประเทศต่างๆ เป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่เจ้าของสิทธิบัตรในการบังคับสิทธิและป้องกันการละเมิดสิทธิบัตรของตน โดยเป็นการลดค่าใช้จ่ายเพื่อดำเนินการฟ้องร้องกรณีการละเมิดสิทธิบัตรเดียวกันในประเทศต่างๆ และหลีกเลี่ยงการวินิจฉัยที่แตกต่างกัน นอกจากนั้น จากการศึกษาเปรียบเทียบกับประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่า ศาลของประเทศสหรัฐอเมริกาก็ได้ออกคำสั่ง “Anti-Suit” ที่มีผลข้ามเขตแดนไปยังประเทศอื่นๆ เช่นเดียวกับคำสั่งห้ามการละเมิดสิทธิบัตรข้ามเขตแดนของศาลในสหภาพยุโรป ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความพยายามของศาลทั้งในสหภาพยุโรปและสหรัฐอเมริกาที่จะใช้อำนาจเกินกว่าหลักดินแดน แต่คำสั่ง “Anti-Suit” มีขอบเขตการบังคับใช้ที่แคบกว่าและไม่ได้เป็นการรวมกลุ่มของประเทศสมาชิก อย่างไรก็ตาม สำหรับกรณีของสหภาพยุโรปนั้นอาจพิจารณานำมาใช้กับกลุ่มประเทศอาเซียนได้ โดยให้เจ้าของสิทธิบัตรสามารถรวมกรณีละเมิดสิทธิบัตรที่เกิดขึ้นในประเทศสมาชิกอาเซียนมาพิจารณาในศาลของประเทศสมาชิกเพียงประเทศเดียว และให้ศาลของประเทศดังกล่าวสามารถออกคำสั่งห้ามการละเมิดสิทธิบัตรข้ามเขตแดนที่เกิดขึ้นในประเทศสมาชิกต่างๆ ได้

นอกจากนั้น การนำแนวทางของสหภาพยุโรปมาใช้ สามารถดำเนินการได้ในกลุ่มประเทศอาเซียน เนื่องจากปัจจุบันนี้ อาเซียนได้อยู่ภายใต้กรอบความร่วมมือที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสิทธิบัตร ที่พยายามกำหนดให้การคุ้มครองสิทธิบัตรเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันมากขึ้น ประกอบกับหลายประเทศ

ในอาเซียนได้เข้าสู่ระบบการอำนวยความสะดวกให้สามารถยื่นขอรับความคุ้มครองสิทธิบัตรในหลายประเทศได้ จากการยื่นขอรับความคุ้มครองจากประเทศเดียวกันนั้นเช่นเดียวกับสหภาพยุโรป อย่างไรก็ตาม การอำนวยความสะดวกให้สามารถฟ้องร้องกรณีการละเมิดสิทธิบัตรที่เกิดขึ้นในประเทศต่างๆ มาพิจารณาในศาลของประเทศเดียว และให้ศาลของประเทศดังกล่าวสามารถออกคำสั่งห้ามการละเมิดสิทธิบัตรข้ามเขตแดนได้นั้น ก็จำเป็นที่จะต้องกำหนดให้มีบทบัญญัติ ดังข้อ 6.1 ของข้อบังคับของสหภาพยุโรปที่ 44/2001 เพื่อรองรับการฟ้องร้องกรณีที่มีบุคคลหลายคนกระทำความผิดอย่างเดียวกัน แต่ผู้กระทำความผิดแต่ละรายได้อาศัยอยู่ในประเทศสมาชิกที่แตกต่างกัน และแนวทางของศาลยุติธรรมสหภาพยุโรปในคดี Solvay v. Honeywell และศาลของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมันที่มีความเคลื่อนไหวอย่างมากในการออกคำสั่งห้ามการละเมิดสิทธิบัตรข้ามเขตแดนในประเทศสมาชิก ซึ่งจากการศึกษาพบว่า แนวทางการพิจารณาทั้งในสหภาพยุโรปและสหรัฐอเมริกาจะมีความคล้ายคลึงกันว่า คู่กรณีจะต้องเป็นคู่กรณีเดียวกันและเป็นประเด็นข้อพิพาทเดียวกัน ซึ่งข้อบังคับของสหภาพยุโรปมองว่า จะต้องมีความเชื่อมโยงกันจนเป็นประโยชน์ที่ศาลจะรับฟังและพิจารณาผู้กระทำความผิดทั้งหมดในคราวเดียวกันในศาลของประเทศเดียวกันเท่านั้น เพื่อหลีกเลี่ยงความเสี่ยงของการมีคำวินิจฉัยที่ไม่สอดคล้องกัน ทั้งนี้ หากจะกำหนดให้มีความตกลงร่วมกันในเรื่องดังกล่าวในประเทศอาเซียน ก็อาจจำเป็นที่จะต้องมีศาลกลางในระดับอาเซียนเพื่อวินิจฉัยปัญหาจากการฟ้องร้องและการออกคำสั่งดังกล่าว ดังเช่นศาลยุติธรรมของสหภาพยุโรปต่อไปด้วย

References

- AIPPI. (2003). *Resolution. Question Q 174 - Jurisdiction and Applicable Law in the Case of Cross-Border Infringement of Intellectual Property Rights*. Retrieved 26 October 26, 2014, from <https://www.aippi.org/download/committees/174/RS174English.pdf/>.
- Barbosa, C.R. (2001). From Brussels to the Hague-The Ongoing Process Towards Effective Multinational Patent Enforcement. *International Review of Industrial Property and Copyright Law*, 32(7).
- Christian, P. et al. (2012). *Pan-European Preliminary Injunctions in Patent Infringement Proceedings: Do We Still Need a European Unified Court System ?*. Retrieved October 26, 2014, from <http://www.jonesday.com/pan-european-preliminary-injunctions/>
- Christian, T. (2006). Patent Litigation in Germany. *California Business Law Practitioner*, 21.
- Curtis, A.B. (1997). Territorial Intellectual Property Rights in an Age of Globalism. *Virginia Journal of International Law*, 37(2).
- Felix, R. (2009). *Cross-Border Litigation After GAT v. LuK and Roche v. Primus: The Future of the Italian Torpedo*. Retrieved October 26, 2014, from <http://www.twobirds.com/en/news/articles/2012/cross-border-litigation-after-gat-v-luk-and-roche-v-primus-the-future-of-the-italian-torpedo/>
- Florian, M. (2012). *List of 50+ Apple-Samsung Lawsuits in to countries*. Retrieved October 26, 2014, from <http://www.foospatents.com/2012/04/list-of-50-apple-samsung-lawsuits-in-10.html/>
- Brinkhof, J.J. (1994). Could the President of the District Court of The Hague Take Measures Concerning the Infringement of Foreign Patents ?. *European Intellectual Property Review*, 8.

- Thomas, J.R. (1996). Litigation beyond the Technological Frontier: Comparative Approaches to Multinational Patent Enforcement. *Law & Policy in International Business*, 27(2).
- James, P. & Vicki, H. (2001). Multi-National Litigation: Management of Discovery and Settlement Issues and the Role of the Judiciary. *Fordham Intellectual Property, Media & Entertainment Law Journal*, 22(45).
- Jean, M. M., Jacques, R. & Pierre, V. (1998). Cross-Border Injunction-A French Perspective. *International Review of Industrial Property and Copyright Law*, 29(8).
- Jochen, B. (2007). Cross-Border Injunctions in Patent Infringement Cases: Paradise Lost ?. *Intellectual Asset Magazine*, (Special Issue).
- John, A. (2012). *EU Court Confirms Dutch Approach to Cross-Border Injunctions AIPPI E-News*. Retrieved October 26, 2014, From https://www.aippi.org/enews/2012/edition26/John_Allen.html/
- John, G. M. (2006). A Transnational Patent Convention for the Acquisition and Enforcement of International Patent Rights. *Journal of the Patent and Trademark Office Society*, 88(11).
- Paul, L. R. & Marjolein, V. (1999). Dutch Cross-Border Practice-Has there been a Change ?. *The Journal of World Intellectual Property*, 2(5).
- Pedro, A.D.M.A. (2007). Cross-Border Adjudication of IP Rights and Competition between Jurisdictions. *Annali italiani del diritto d'autore, della cultura e dello spettacolo (AIDA)*, XVI.
- Richard, A.K. & Joe, F. (1996). Can UK Courts Face the Dutch Challenge on Cross-Border Injunctions in Intellectual Property Cases ?. *European Intellectual Property Review*, 7.

- Stuart, J.H.G. & Nicolas, V.Z. (2014). Comparing Patent Litigation Across Europe: A First Look. *Stanford Technology Law Journal*, 17.
- Teresa, D.B. (1984). Injunctions Against the Prosecution of Litigation Abroad: Towards a Transnational Approach. *Stanford Law Review*, 37(2).
- Tyler, J.D. (2013). Jurisdictional Battles in Both European Union Cross-Border Injunctions and United States Anti-Suit Injunctions. *Emory International Law Review*, 27(2).
- William, A.H. (2005). *United Kingdom: Cross-Border Injunctions, Where are We and Where Should We Go ?*. Retrieved October 26, 2014, from <http://www.mondaq.com/x/33412/Trademark/CrossBorder+Injunctions+Where+Are+We+And+Where+Should+We+Go/>